

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 277/09-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. M. C., N., vo veci porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Krajským súdom v Nitre pod sp. zn. 2 Tpo 16/2009 a Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 3 Tp 73/2009 a takto

rozhodol:

Sťažnosť J. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júna 2009 doručená sťažnosť J. M., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom Krajským súdom v Nitre (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 2 Tpo 16/2009 a Okresným súdom Nitra (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 3 Tp 73/2009. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 26. júna 2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že uznesením okresného súdu sp. zn. 3 Tp 73/2009 z 9. apríla 2009 bol sťažovateľ vzatý do väzby. Proti uzneseniu podal sťažnosť. Uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 16/2009 z 20. apríla 2009 bolo uznesenie okresného súdu zrušené, pričom krajský súd svojím uznesením vzal sťažovateľa do väzby. Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ v zmysle § 185 ods. 4 Trestného poriadku sťažnosť, ktorú však krajský súd odmietol prijať a vybavil ju iba prípisom.

Podľa § 185 ods. 4 Trestného poriadku proti uzneseniu odvolacieho súdu o vzatí obvineného do väzby je prípustná sťažnosť, o ktorej rozhodne iný senát tohto súdu, ktorý pri tomto rozhodovaní má postavenie nadriadeného orgánu. Krajský súd svojím uznesením zrušil (nie zmenil) uznesenie okresného súdu o vzatí sťažovateľa do väzby. Zároveň tým istým uznesením sám vzal sťažovateľa do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Z dikcie už citovaného ustanovenia vyplýva, že proti uzneseniu odvolacieho súdu o vzatí do väzby je prípustná sťažnosť, o ktorej má rozhodnúť iný senát odvolacieho súdu. Keďže v predmetnom uznesení krajského súdu absentuje poučenie o možnosti podať sťažnosť, sťažovateľ v zmysle § 193 ods. 2 v spojení s § 64 Trestného poriadku požiadal o navrátenie lehoty na podanie sťažnosti. Krajský súd odmietol rešpektovať Trestný poriadok a vec vybavil iba listom, ktorý nespĺňa náležitosti rozhodnutia v zmysle Trestného poriadku, a teda nemôže byť ani považovaný za odmietnutie sťažnosti. Do dnešného dňa je preto krajský súd v tomto smere nečinný, pričom z jeho listu vyplýva, že vo veci nemieni žiadnym relevantným spôsobom rozhodnúť. Postupom krajského súdu bol sťažovateľovi zamedzený prístup k ochrane jeho práva súdom tým, že krajský súd v rozpore so zákonom odmietol prejednať jeho sťažnosť.

O vzatí sťažovateľa do väzby rozhodol okresný súd uznesením z 9. apríla 2009. Toto uznesenie na pojednávaní stručne odôvodnil. Podľa § 187 Trestného poriadku možno podať sťažnosť do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažovateľ podal sťažnosť proti uzneseniu hneď do zápisnice. Písomné vyhotovenie uznesenia s kompletným odôvodnením však bolo obhajcovi sťažovateľa doručené až 20. apríla 2009. Na jeho základe potom sťažovateľ podal písomné doplnenie dôvodov sťažnosti. Krajský súd však o sťažnosti rozhodol na neverejnom zasadnutí už 20. apríla 2009, teda v rovnaký deň, ako bolo písomné

vyhotovenie uznesenia okresného súdu doručené obhajcovi sťažovateľa. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Sťažovateľ nemal v čase rozhodovania o jeho sťažnosti krajským súdom k dispozícii celé odôvodnenie uznesenia okresného súdu, a preto sa nemohol včas vyjadriť ku všetkým okolnostiam, ktoré viedli k vydaniu uznesenia. Treba zdôrazniť, že pri oznámení uznesenia o vzatí do väzby 9. apríla 2009 okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil iba stručne. Týmto postupom bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces. Okrem toho sťažovateľ nebol pred rozhodnutím krajského súdu riadne vypočutý.

Hoci z ustanovenia § 37 Trestného poriadku vyplýva, že v prípade sťažovateľa bola splnená podmienka nutnej obhajoby, jeho obhajcovi dosiaľ nebolo doručené uznesenie, ktorým by bol ustanovený na obhajovanie sťažovateľa. Nedodržanie tohto postupu má za následok zmarenie výkonu ústavného práva na obhajobu. Bez doručeného rozhodnutia sa JUDr. M. C. ako ustanovený obhajca nemôže zúčastňovať žiadnych vyšetrovacích úkonov, resp. bez preukázania ustanovenia za obhajcu uznesením mu nemusí byť povolená účasť aj na neopakovateľných vyšetrovacích úkonoch, čo spôsobí podstatnú vadu konania a v poslednom rade aj nezákonnosť väzby.

Sťažovateľ žiada v prvej alternatíve vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy krajským súdom v súvislosti s jeho žiadosťou o navrátenie lehoty na podanie sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 16/2009 z 20. apríla 2009 s tým, aby krajskému súdu bolo prikázané o podaní sťažovateľa z 15. mája 2009 konať a rozhodnúť. Požaduje aj primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 eur a náhradu trov konania.

V ďalšej alternatíve žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 2 Tpo 16/2009 a okresným súdom pod sp. zn. 3 Tp 73/2009 s tým, aby bolo prikázané prepustiť sťažovateľa z väzby. Požaduje tiež priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 2 000 eur a náhradu trov konania.

Zo zápisnice sp. zn. 3 Tp 73/2009 napísanej okresným súdom 9. apríla 2009 vyplýva, že bol osobne prítomný tak sťažovateľ, ako aj jeho obhajca JUDr. M. C., pričom sťažovateľ bol predvedený z cely predbežného zadržania. Po poučení súdom sťažovateľ okrem iného uviedol, že mu bol ustanovený obhajca JUDr. M. C. a súhlasí s tým, aby ho ako ustanovený obhajca obhajoval. Po výsluchu sťažovateľa obhajca JUDr. C. uviedol, že požaduje prepustenie sťažovateľa zo zadržania, keďže tento má ako invalidný dôchodca trvalý zdroj obživy, skutok oľutoval a uviedol, že v ňom nebude pokračovať. Potom bolo vyhlásené uznesenie, ktorým bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku od 7. apríla 2009 o 7.35 h. Po vyhlásení uznesenia a jeho stručnom odôvodnení podal sťažovateľ proti nemu sťažnosť. V závere po ďalšom poučení vyhlásil, že si obhajcu nevolí a súhlasí s tým, aby ho obhajoval ustanovený obhajca JUDr. M. C.

Z písomného vyhotovenia uznesenia okresného súdu sp. zn. 3 Tp 73/2009 z 9. apríla 2009 vyplýva, že sťažovateľ bol vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku.

Zo sťažnosti sťažovateľa z 22. apríla 2009 podanej prostredníctvom jeho obhajcu okresnému súdu vyplýva, že táto smeruje proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 Tp 73/2009 z 9. apríla 2009. Sťažovateľ požaduje, aby krajský súd uznesenie okresného súdu zrušil. Okrem iného namieta, že jeho obhajcovi dosiaľ nebolo doručené uznesenie, ktorým by bol ustanovený na obhajovanie sťažovateľa v zmysle § 37 a nasl. Trestného poriadku.

Z uznesenia krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 16/2009 z 20. apríla 2009 vyplýva, že ním vo vzťahu voči sťažovateľovi bolo postupom podľa § 194 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Trestného poriadku zrušené uznesenie okresného súdu sp. zn. 3 Tp 73/2009 z 9. apríla 2009, pričom zároveň podľa § 72 ods. 2 z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku bol sťažovateľ vzatý do väzby. Podľa názoru krajského súdu neobstál záver okresného súdu o existencii dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pretože za

preukázaný treba považovať iba dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Z podania obhajcu sťažovateľa z 15. mája 2009 doručeného krajskému súdu 18. mája 2009 označeného ako sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu z 20. apríla 2009 vyplýva, že sťažovateľ s poukazom na ustanovenie § 185 ods. 4 Trestného poriadku považuje sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 16/2009 z 20. apríla 2009 za prípustnú, lebo v danom prípade bol sťažovateľ vzatý do väzby odvolacím súdom. Zdôrazňuje tiež, že jeho obhajcovi doteraz nebolo doručené uznesenie, ktorým by bol ustanovený na obhajovanie sťažovateľa v zmysle § 37 a nasl. Trestného poriadku.

Z prípisu krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 16/2009 z 21. mája 2009 vyplýva, že krajskému súdu bola 18. mája 2009 doručená sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 16/2009 z 20. apríla 2009 o vzatí sťažovateľa do väzby. Krajský súd v tejto súvislosti oznamuje, že uznesenie z 20. apríla 2009 vydal na základe sťažnosti podanej sťažovateľom, pričom došlo k zrušeniu uznesenia okresného súdu a zároveň k tomu, že o väzbe sťažovateľa rozhodol krajský súd sám. V danom prípade krajský súd rozhodoval ako súd odvolací o riadne podanej sťažnosti, a preto proti jeho rozhodnutiu ako odvolacieho súdu sťažnosť nie je prípustná (§ 185 ods. 2 Trestného poriadku). Na daný prípad sa nevzťahuje ustanovenie § 185 ods. 4 Trestného poriadku. Krajský súd preto nemôže v danej veci na základe podanej sťažnosti konať.

Podľa zistenia ústavného súdu uznesenie okresného súdu sp. zn. 3 Tp 73/2009 z 9. apríla 2009 prevzal sťažovateľ 9. apríla 2009 a jeho obhajca JUDr. M. C. 20. apríla 2009.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému okresným súdom pod sp. zn. 3 Tp 73/2009, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Proti uzneseniu okresného súdu bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa podľa ústavy mal krajský súd v sťažnostnom konaní. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Odlišná je situácia vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému krajským súdom pod sp. zn. 2 Tpo 16/2009. Podľa názoru ústavného súdu treba túto časť sťažnosti považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu tento nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa stať môže predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Sťažovateľ predovšetkým namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy krajským súdom tým, že odmietol rozhodnúť o jeho sťažnosti z 15. mája 2009 podanej proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 16/2009 z 20. apríla 2009 o vzatí sťažovateľa do väzby (a).

Ďalej tiež alternatívne namieta porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy krajským súdom tým, že jeho obhajcom podané písomné dôvody sťažnosti neboli krajským súdom vzaté do úvahy, pretože krajský súd rozhodoval o sťažnosti pred skoncipovaním

a doručením dôvodov sťažnosti zo strany obhajcu, ktorý dostal písomné vyhotovenie uznesenia okresného súdu iba 20. apríla 2009, teda v deň rozhodovania krajského súdu. Namíeta tiež, že krajský súd o sťažnosti rozhodol bez toho, aby sťažovateľa riadne vypočul. Napokon vytyka, že uznesenie o ustanovení JUDr. M. C. za obhajcu sťažovateľa dosiaľ nebolo obhajcovi sťažovateľa doručené (b).

Možno konštatovať, že všetky uplatnené námietky sťažovateľa sa týkajú jeho práva na spravodlivé súdne konanie pri rozhodovaní o väzbe. Sťažovateľ v tom vidí porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

„Článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) sa nevzťahuje na konanie a rozhodovanie o väzbe. Procesné záruky uvedené v čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno bez ďalšieho uplatniť aj v prípade čl. 5 ods. 4 dohovoru. Určité základné procesné záruky sa musia poskytovať aj v konaní podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru“ (De Wilde a i. c Belgicko).

Sťažovateľom namietané porušenie ustanovení ústavy sa vzťahujú spravidla na konanie vo veci samej, ktorým je v rámci trestného konania rozhodovanie o vine a treste, nie teda rozhodovanie o väzbe. Právo na spravodlivé súdne konanie pri rozhodovaní o väzbe je súčasťou čl. 17 ústavy, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti už na prvý pohľad neobstojí tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého ním uvedenými spôsobmi malo dôjsť k porušeniu čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

Nad rámec predchádzajúcich záverov možno ďalej uviesť, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená aj pri konkrétnom hodnotení jednotlivých uplatnených námietok.

K námietke sťažovateľa v bode a)

Nemožno akceptovať právny názor sťažovateľa, podľa ktorého krajský súd postupoval v rozpore s ustanovením § 185 ods. 4 Trestného poriadku, keď odmietol konať

a rozhodnúť o opravnom prostriedku sťažovateľa z 15. mája 2009 smerujúcom proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 16/2009 z 20. apríla 2009. Sťažovateľ zakladá svoje stanovisko na skutočnosti, že krajský súd nepostupoval pri vydaní uznesenia tak, že by zmenil uznesenie okresného súdu o vzatí sťažovateľa do väzby, ale uznesenie okresného súdu zrušil a nahradil ho svojím vlastným uznesením o vzatí sťažovateľa do väzby. Podľa názoru sťažovateľa o vzatí do väzby rozhodol odvolací súd, a preto proti jeho uzneseniu je v zmysle § 185 ods. 4 Trestného poriadku prípustná sťažnosť, o ktorej rozhodne iný senát krajského súdu.

Podľa § 185 ods. 4 Trestného poriadku proti uzneseniu odvolacieho súdu o vzatí obvineného do väzby je prípustná sťažnosť, o ktorej rozhodne iný senát tohto súdu, ktorý pri tomto rozhodovaní má postavenie nadriadeného orgánu.

Sťažovateľov výklad je mylný. V danom prípade totiž nerozhodoval o vzatí sťažovateľa do väzby „odvolací súd“, ako to má na mysli ustanovenie § 185 ods. 4 Trestného poriadku, ale nadriadený orgán, resp. nadriadený súd v zmysle § 192 a nasl. Trestného poriadku. O odvolacom súde možno hovoriť iba v prípade, keď sa rozhoduje o odvolaní ako o riadnom opravnom prostriedku. Naproti tomu v prípade rozhodovania o sťažnosti ako riadnom opravnom prostriedku používa zákon označenie nadriadený orgán, resp. nadriadený súd. V tomto smere krajský súd vo svojom prípise sp. zn. 2 Tpo 16/2009 z 21. mája 2009 (ktorým reagoval na podanie obhajcu sťažovateľa z 15. mája 2009 smerujúce proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 2 Tpo 16/2009 z 20. apríla 2009) tiež mylne uvádza, že krajský súd rozhodoval o sťažnosti proti vzatiu sťažovateľa do väzby ako súd odvolací, keďže v skutočnosti rozhodoval ako súd nadriadený.

Použitie ustanovenia § 185 ods. 4 Trestného poriadku prichádza do úvahy vtedy, keď v odvolacom konaní (pri preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa) dôjde k vzatiu obžalovaného do väzby rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý v tomto prípade pri rozhodovaní o väzbe vystupuje v roli orgánu prvého stupňa. Takýmto spôsobom je zabezpečená možnosť preskúmania rozhodnutia o vzatí do väzby nadriadeným orgánom (nadriadeným súdom), lebo bez tohto špeciálneho ustanovenia by rozhodovanie o vzatí do

väzby v odvolacom konaní bolo jednostupňové bez možnosti riadneho opravného prostriedku, keďže v zásade platí, že proti rozhodnutiam odvolacieho súdu nie je riadny opravný prostriedok prípustný.

V uvedenej súvislosti neobstojí ani námietka sťažovateľa, podľa ktorej krajský súd nepostupoval tak, že by uznesenie okresného súdu zmenil, pretože ho zrušil a nahradil vlastným rozhodnutím. Z ustanovenia § 194 Trestného poriadku vyplýva, že tento procesný predpis nedáva možnosť v druhostupňovom konaní „zmeniť“ prvostupňové uznesenie (na rozdiel od úpravy obsiahnutej v ustanovení § 220 Občianskeho súdneho poriadku). Ak je totiž nadriadený súd tej mienky, že prvostupňový súd rozhodol nesprávne, má možnosť jeho uznesenie zrušiť a nahradiť ho vlastným uznesením. To je vlastne obdobou civilnoprocesného inštitútu zmeny prvostupňového rozhodnutia.

K námietke sťažovateľa v bode b)

Sťažovateľ predovšetkým namieta, že krajský súd pri rozhodovaní o sťažnosti proti vzatiu do väzby nemal k dispozícii obhajcom sťažovateľa podané písomné dôvody sťažnosti z 22. apríla 2009, keďže neverejné zasadnutie krajského súdu sa konalo už skôr, a to 20. apríla 2009, teda v deň, keď bolo písomné vyhotovenie uznesenia okresného súdu doručené obhajcovi sťažovateľa.

Po skutkovej stránke považuje ústavný súd za preukázané, že uznesenie okresného súdu bolo obhajcovi sťažovateľa doručené 20. apríla 2009 (na rozdiel od sťažovateľa, ktorý toto uznesenie prevzal už v deň jeho vyhlásenia, teda 9. apríla 2009). Rovnako nie sú pochybnosti o tom, že dôvody sťažnosti mohli byť krajskému súdu doručené najskôr v deň ich skoncipovania, teda 22. apríla 2009. Nepochybné je napokon aj to, že krajský súd na neverejnom zasadnutí konal a rozhodol 20. apríla 2009, a preto dôvody sťažnosti k dispozícii nemal.

V zásade možno uviesť, že hoci sťažnosť proti uzneseniu treba podať v lehote troch dní od oznámenia uznesenia (§ 187 ods. 1 Trestného poriadku), zákon zároveň neukladá prvostupňovému orgánu povinnosť okamžite doručiť písomné vyhotovenie uznesenia, hoci

pre podanie kvalifikovaného opravného prostriedku je nepochybne potrebné poznať dôvody prvostupňového rozhodnutia v ich úplnosti. Táto potreba sa javí ako obzvlášť naliehavá v súvislosti s rozhodovaním o obmedzení osobnej slobody.

V okolnostiach konkrétneho prípadu považuje ústavný súd za podstatné a rozhodujúce, že okresný súd si bol plne vedomý potreby urýchlene doručiť písomné vyhotovenie uznesenia o vzatí sťažovateľa do väzby tak, aby sa jednak zabezpečila rýchlosť rozhodovania o väzbe, ale aj právo sťažovateľa poznať dôvody uznesenia okresného súdu. Sťažovateľovi bolo písomné vyhotovenie uznesenia doručené ešte v deň vyhlásenia uznesenia, teda 9. apríla 2009. Podrobné dôvody uznesenia okresného súdu (popri stručnom odôvodnení uvedenom ústne pri vyhlásení uznesenia) boli k dispozícii už 9. apríla 2009, teda v dostatočnom časovom predstihu pred termínom rozhodovania krajského súdu. V danom prípade ústavný súd nepovažoval za možné prihliadnuť na skutočnosť, že uznesenie okresného súdu obhajca sťažovateľa prevzal až 20. apríla 2009, a nie osobne po vydaní uznesenia tak, ako sťažovateľ.

Sťažovateľ ďalej namieta, že krajský súd rozhodol o sťažnosti bez toho, aby ho riadne vypočul.

Zodpovedá skutočnosti, že kým okresný súd pred rozhodnutím o vzatí do väzby sťažovateľa vypočul v prítomnosti prokurátora a obhajcu, zatiaľ krajský súd konal a rozhodol na neverejnom zasadnutí, teda v neprítomnosti strán.

Uvedený postup nezakladá porušenie základného práva (ani keby išlo o čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy). Plne totiž postačuje, že v rámci dvojinštančného konania bol sťažovateľ osobne vypočutý na jednom stupni, v danom prípade na okresnom súde.

Napokon sťažovateľ vytýka, že uznesenie okresného súdu o ustanovení JUDr. M. C. za jeho obhajcu dosiaľ nebolo obhajcovi doručené. Ani túto námietku nemožno považovať za oprávnenú.

Obhajca sťažovateľa bol v rámci obhajoby sťažovateľa pri rozhodovaní o väzbe činný bez akéhokoľvek obmedzenia. Zúčastnil sa výsluchu sťažovateľa 9. apríla 2009, kde mal aj prednes, pričom sťažovateľ výslovne vyhlásil, že si obhajcu nevolí a súhlasí s tým, aby ho obhajoval ustanovený obhajca. Obhajca na okresnom súde nedoručenie uznesenia o ustanovení obhajcu nenamietal. Urobil tak až v dôvodoch sťažnosti z 22. apríla 2009 a v ďalšej sťažnosti z 15. mája 2009 smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu.

Možno urobiť záver, že právo sťažovateľa na obhajcu v rámci rozhodovania o väzbe bolo v plnej miere využité, a preto treba námietku považovať za neakceptovateľnú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2009